

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดเกี่ยวกับสังคม	15
แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม	22
การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	30
วิธีการศึกษาสังคมและวัฒนธรรม	39
ประวัติความเป็นมาของลาวครั้ง	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	83
การเลือกพื้นที่ศึกษา	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	83
วิธีการศึกษา	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
บทที่ 4 บริบทของชุมชนและโครงสร้างทางสังคม	89
ประวัติของชุมชนลาวครึ่งบ้านบ่อกรูและบ้านทุ่งกฐิน	89
โครงสร้างทางสังคม	93
บทที่ 5 วัฒนธรรมส่วนนามธรรมและวัฒนธรรมส่วนรูปธรรม	129
วัฒนธรรมส่วนนามธรรม	129
วัฒนธรรมส่วนรูปธรรม	196
บทที่ 6 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมและ	
การปรับตัวเพื่อการธำรงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	223
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	224
การปรับตัวเพื่อการธำรงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	235
บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	245
สรุปผลการวิจัย	246
อภิปรายผล	257
ข้อเสนอแนะ	263

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	265
ภาคผนวก	275
ภาคผนวก ก เปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาลาวครั้งกับภาษาไทย	277
ภาคผนวก ข แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์	287
ประวัติผู้วิจัย	301

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของชาวลาวครึ่งบ้านบ่อกรและบ้านทุ่งกฐิน	84
4.1	รายชื่อหมู่บ้านในตำบลบ่อกร	120
4.2	รายชื่อกำนันตำบลบ่อกร และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	120
4.3	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนวัดบ่อกร	123
4.4	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนวัดทุ่งกฐิน	124

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	11
4.1 แผนที่บ้านบ่อกรูและบ้านทุ่งกฐิน	90
4.2 การทำนาหว่านน้ำตม	110
4.3 สิ่งของเครื่องเช่นไหของผู้ป่วยนำมานูชาครุหมอ	127
5.1 พิธีการอาบน้ำนาคก่อนทำพิธีสู่ขวัญ	143
5.2 สิ่งของที่ใช้ในพิธีสู่ขวัญนาค	145
5.3 พิธีการสู่ขวัญนาค	146
5.4 การแห่นาคเข้าโบสถ์	147
5.5 พิธีการสู่ขวัญคู่บ่าวสาว	155
5.6 ที่ตั้งศาลเจ้าพ่อคงไม้้งาม	170
5.7 การเข้าร่วมพิธีเลี้ยงผีเจ้านาย	171
5.8 อาหารต่างๆ ที่ใช้ในพิธีเลี้ยงผีเจ้านาย	173
5.9 ของใช้ในพิธีเลี้ยงผีเจ้านาย	174
5.10 กวนจ้ำเป็นผู้นำในการทำพิธีบอกกล่าววิญญาณผีเจ้านาย	175
5.11 การฆ่าหมูเพื่อทำพิธีเช่นวิญญาณผีเจ้านาย	176
5.12 เครื่องประกอบพิธีกรรมการทำบุญกลางบ้าน	178
5.13 พิธีการสรงน้ำพระสงฆ์ช่วงสงกรานต์	180
5.14 พิธีการแห่ดอกไม้สงกรานต์	181
5.15 คันธงสงกรานต์ของบ้านบ่อกรูและบ้านทุ่งกฐิน	182
5.16 การแห่ธงสงกรานต์	184
5.17 การเล่นผีนางก๊วก	186
5.18 ลวดลายผ้าทอชิ้นดินจกของชาวลาวครั้งอายุกว่า 100 ปี	200
5.19 การทอผ้าชิ้นดินจกของหญิงชาวลาวครั้ง	201
5.20 ผ้าหม่นอนของหญิงชาวลาวครั้ง	203
5.21 ผ้าขาวม้า 5 สี และหมอนน้อย	204

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
5.22	ผ้าลื้อหรือผ้าปูนอน	204
5.23	ลวดลายผ้าทอชิ้นดินจก	205
5.24	ลวดลายผ้าสำหรับคลุมหัวนาค	206
5.25	หมอนขวานหรือหมอนสามเหลี่ยม	207
5.26	หมอนหน้าหกหรือหมอนน้อย	208
5.27	ลักษณะเครื่องแต่งกายของหญิงชาวลาวครั้ง (ผ้าซิ่น)	209
5.28	เครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร	211
5.29	เครื่องสี่ข้าว	213
5.30	ตุ้มคักปลาตะเพียน	215
5.31	ม้าแห่นาค	217
6.1	การส่งเสริมกลุ่มผ้าทอพื้นถิ่นของชาวลาวครั้งบ้านบ่อกรูและบ้านทุ่งกฐิน	242